

GROSZEK

GAZETKA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. MARII KONOPNICKIEJ W JAWORZYNIE ŚLĄSKIEJ
WYDAWANA PRZEZ KOŁO PRZYJACIÓŁ KOSZAŁKA-OPAŁKA

NUMER 9
PAŹDZIERNIK 2019 r.

Drodzy Nauczyciele i Pracownicy Szkoły !

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej wszystkim nauczycielom,
wychowawcom oraz pracownikom naszej szkoły
życzymy wszystkiego najlepszego samych grzecznych uczniów,
mało złości, ogrom miłości, do każdego dużo czułości.
Żeby Wasza praca była dla Was źródłem satysfakcji,
a my uczniowie nieustającej inspiracji!

Redakcja Groszka

Co roku 14 października obchodzimy w Polsce Dzień Edukacji Narodowej, potocznie znany pod nazwą Dnia Nauczyciela. Jednak mimo iż obchodzimy je co roku, zwykle nie wiemy zbyt dużo na temat jego historii, więc może ten artykuł okaże się dla Was ciekawy. Polskie święto oświaty i szkolnictwa wyższego ustanowione zostało 27 kwietnia 1972r. określone ustawą "Karta praw i obowiązków nauczyciela" jako Dzień Nauczyciela, a od 1982, na mocy ustawy "Karta Nauczyciela" obchodzone jako Dzień Edukacji Narodowej. Upamiętnia rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej, która została utworzona z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i zaakceptowana przez Sejm Rozbiorowy w dniu 14 października 1773 r.

Jak nie kochać jesieni, jej babiego lata,

Liści niesionych wiatrem, w rytm deszczu tańczących.

Ptaków, co przed podróżą na drzewach usiadły,

Czekając na swych braci, za morze lecących.

JESIENNE PRZYSŁOWIA

- * Gdy jesień zamglona, zima zaśnieżona.
- * Gdy październik ciepło trzyma, zwykle mroźna bywa zima.
- * Gdy październik ze śniegiem przybieży, na wiosnę długo śnieg na polach leży.
- * Październik chodzi po kraju, cichnie ptactwo w gaju.
- * Liść na drzewie mocno trzyma, nie tak prędko przyjdzie zima.

Opracowała: Marlena Antoniuk

ZJAWISKA POGODOWE JESIENIA

Deszcz- opad atmosferyczny, dosięgający powierzchni Ziemi w postaci kropeł wody o średnicy większej od 0,5 milimetrów. Gdy krople są mniejsze niż 0,5 mm, opad taki nazywa się mżawką.

Szron - osad atmosferyczny tworzący drobne lodowe kryształki w postaci igieł powstających na dowolnym podłożu hydrofilowym. Szron powstaje w wyniku kontaktu wilgotnego powietrza z podłożem o temperaturze poniżej 0 °C, zachodzi wówczas resublimacja pary wodnej, czyli jej bezpośrednia przemiana w ciało stałe.

Śnieg - opad atmosferyczny w postaci kryształków lodu o kształtach głównie sześcioramiennych gwiazdek, łączących się w płatki śniegu. Po opadnięciu na ziemię tworzy porowatą pokrywę śnieżną, także nazywaną śniegiem.

Zasady dobrej organizacji czasu pracy

1. Powieś w swoim pokoju duży kalendarz

Zapisuj w nim daty sprawdzianów i kartkówek, a także terminy wykonania ważnych zadań.

2. Korzystaj ze swojego kalendarza!

Samo powieszenie kalendarza w pokoju nie wystarczy ani nawet to, że zapiszesz w nim różne terminy. Najważniejsza rzecz: musisz do niego zajrzeć! Najlepiej, abyś podzielił sobie czas na określone czynności. Nie oszukuj się, że na naukę do testu z historii wystarczy Ci jeden wieczór. Materiał podziel na kilka dni, a ostatni dzień przed sprawdzianem zostaw na powtórzenie wiadomości.

3. Rób sobie przerwy

Nie zakładaj, że przez cztery godziny bez przerw będziesz mógł się uczyć. Po godzinie Twój organizm będzie domagał się odpoczynku, po dwóch będzie miał dość, a po trzech już odmówi posłuszeństwa. Podczas nauki zrób sobie przerwę na przekąśnienie czegoś, poruszanie się itp. Jeśli zrobisz według zalecenia, Twój mózg odpocznie i ze zdwojoną energią pozwoli Ci lepiej zapamiętać fakty.

4. Najpierw zrób pracę domową

Dopiero później pozwól sobie na przyjemności, które mają cechę wydłużania się w nieskończoność. Może się okazać, że jeśli zabierzemy się za nie przed odrabianiem prac domowych, nie starczy nam czasu.

5. Nie rezygnuj z przyjemności

Za dobrze wykonane zadania nagradzaj się. Wtedy będziesz miał więcej motywacji do dalszej nauki.

7. Proś o pomoc, gdy wiesz, że sobie nie poradzisz

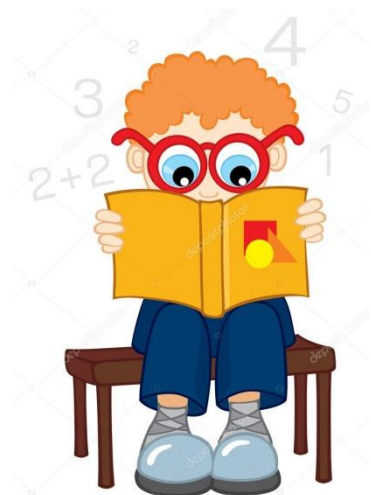
Nie wstydź się mówić rodzicom, nauczycielom i przyjaciołom, że czegoś nie rozumiesz. Oszczędzisz mnóstwo czasu, gdy ktoś wyjaśni Ci, jak wykonać trudne zadanie.

6. Nie marnuj czasu na lekcjach

To z nich powinieneś wyciągać większość ważnych wiadomości, ale żeby to zrobić, trzeba po prostu uważać! Nie zapamiętasz nic o starożytnym Rzymie, jeśli przez całą lekcję będziesz pisać liściki do koleżanki. Gdy nauczyciel pod koniec lekcji daje czas na wykonanie zadania domowego, zrób je. Po powrocie do domu będziesz mieć więcej wolnego czasu.

Sposoby na naukę

1. Reguła **cichego kąta**. Bardzo ważne jest, aby w miejscu, w którym się uczysz, nic Cię nie rozpraszało. Wybierz miejsce możliwie najbardziej odizolowane od otoczenia i ciche, aby nie rozproszyło twojej uwagi coś co powiedziano w radiu lub TV, nowa wiadomość na Facebooku czy telefon...
2. Reguła **spokojnego żołądka**. Do nauki siadaj najedzony, ale nie przejedzony- wtedy upominający się o swoje prawa żołądek nie będzie przeszkadzał. Przygotuj sobie coś do picia, aby nie mieć pretekstu do przerw np. na herbatę.
3. Reguła **15 minut dziennie**. Kwadrans codziennej, rzetelnej nauki jest dużo bardziej efektywny niż 2 -godzinne posiedzenie raz w tygodniu. Podczas krótkich lekcji nowy materiał nie zostanie przytłoczony przez zbyt wiele informacji i dzięki temu łatwiej go zapamiętasz. Jeżeli po jakimś czasie uznasz, że jesteś w stanie dłużej uczyć się w skupieniu, wydłuż czas do 20 czy 25 minut.
4. Reguła **sensownego powtarzania**. Nie trać czasu na zbędne powtórki materiału, który doskonale znasz, tylko dlatego że jest na tej samej stronie, co materiał, którego nie umiesz. To strata czasu! Skup się na rzeczach, które rzeczywiście wymagają uwagi.
5. Reguła **marchewki**. Nic tak nie cieszy jak mała nagroda, więc nagradzaj się za każdy sukces!
6. Reguła **łapania okazji**. Statystycznie każdy z nas traci 1 godzinę dziennie na dojazd do szkoły czy pracy, stanie w kolejce czy czekanie na kogoś. Wykorzystaj każdą taką chwilę na naukę - to idealne momenty na przejrzenie notatek.

Warto przeczytać

Kosmiczne ciekawostki

♦ Pierwszą osobą, która spojrzała w przestrzeń kosmiczną przez teleskop, był Galileusz. Miało to miejsce prawie 400 lat temu.

♦ Astronauci w przestrzeni tracą około 1% ich masy mięśniowej każdego miesiąca, jeżeli nie wykonują co najmniej 2 godzinnych ćwiczeń każdego dnia.

♦ Pełny koszt skafandra, jaki noszą kosmonauci, to niecałe 11 milionów dolarów.

♦ Huragany wiejące na Neptunie są rekordowo gwałtowne. Wiatr potrafi tam wiać z prędkością 2000 km/h.

♦ Gwiazdą położoną najbliżej Słońca jest Proxima Centauri.

♦ Na pełne okrążenie swej orbity planeta Wenus potrzebuje 225 ziemskich dni. Pełen obrót wokół własnej osi wykonuje w przeciągu 243 ziemskich dni. A więc wenusjański dzień jest dłuższy niż wenusjański rok.

♦ Betelgeza to jedna z najjaśniejszych gwiazd na niebie. Jest ogromnym czerwonym nadolbrzymem, jej masę ocenia się na 15 - 20 mas Słońca.

Astronomowie przewidują, że gwiazda ta, znajdująca się przy końcu swojej ewolucji, w stosunkowo niedalekiej przyszłości wybuchnie jako supernowa, osiągając wówczas jasność równą w przybliżeniu jasności Księżyca.

♦ VY Canis Majoris to czerwony hiperolbrzym, siódma z największych i jedna z najjaśniejszych gwiazd.

TRZYMAJ FORMĘ, CZYLI ZDROWY STYL ŻYCIA.

Zdrowe przekąski na jesień

Chrupiące płatki pełne energii. Mają sporo węglowodanów oraz błonnik regulujący pracę jelit. Porcja płatków z suszonymi owocami dodaje nam energii. Przekąska na zdrowe serce to **pistacje**. Są bogatym źródłem potasu i magnezu, które wspomagają serce. Zawarty w nich błonnik może obniżać poziom cholesterolu, zapobiegając chorobom układu krążenia.

Cukier trzcinowy - jest słodki tak jak ten tradycyjny. Ma jednak więcej składników mineralnych i witamin. Największą zaletą cukru trzcinowego jest jego bogaty smak i aromat. **Ryba** wpływa na wszystko. Na poprawę humoru najlepszy będzie łosoś. Dostarcza sporo kwasów omega-3, które pobudzają wytwarzanie serotoniny (hormonu szczęścia), poprawiają nastrój oraz zapobiegają depresji.

Rola wody w organizmie człowieka

Woda jest niezbędna, by w organizmie człowieka mogły zachodzić wszystkie procesy warunkujące jego prawidłowe funkcjonowanie. Wszelkie niedobory płynów w ciele mają wpływ na pracę narządów wewnętrznych i nasz wygląd, dlatego tak ważna jest odpowiednia podaż wody. Jej braki w organizmie prowadzą bowiem do odwodnienia, które jest groźne zarówno dla dzieci, jak i osób dorosłych. Warto pamiętać, że najmłodsi są bardziej podatni na odwodnienie, dlatego należy zadbać o to, by przyjmowali zalecane ilości płynów. Zapotrzebowanie organizmu na wodę rośnie w upalne letnie dni, co należy uwzględnić, podając maluchom więcej napojów. Woda spełnia szereg funkcji w naszym organizmie. Jej głównym zadaniem jest utrzymywanie temperatury ciała na stałym, korzystnym dla jego funkcjonowania poziomie. Istotną rolą wody jest także usuwanie toksyn i wszelkich szkodliwych substancji z organizmu. Niestety, ciało człowieka nie ma zdolności do magazynowania wody. Oznacza to, że jej straty należy na bieżąco uzupełniać. Wodę tracimy z organizmu w związku z różnymi procesami (oddychania, trawienia itp.), działaniami (nasilony wysiłek

fizyczny), stanami(gorączka) i warunkami atmosferycznymi (wysoka temperatura powietrza). Woda wspomaga proces oczyszczenia organizmu, ale na tym nie kończy się jej rola. Właściwa podaż wody zapewnia również optymalną pracę jelit. Organizm człowieka potrzebuje wielu różnych składników odżywczych, dlatego codzienny jadłospis powinien być możliwie urozmaicony. W kwestii napojów jest jednak mniej wymagający - nie musimy pić soków, kawy ani herbaty. Jedynym naprawdę niezbędnym płynem jest woda. Obecnie możemy wybierać między różnymi jej rodzajami, ale szczególnie godna polecenia jest niegazowana woda mineralna. Zawartość składników mineralnych czyni z niej bowiem wartościowy napój, który oprócz nawodnienia zapewnia podaż cennych mikroelementów. Dużą popularnością cieszą się wysoko zmineralizowane wody mineralne, które dzięki zawartości wapnia i magnezu pozytywnie oddziałują na nasze samopoczucie i przemianę materii. Człowiek zbudowany jest 70% z wody. Najważniejsze funkcje wody w organizmie człowieka:

1. Rozpuszczanie pokarmu oraz jego transport.
2. Wchłanianie pożywienia z jelit i odżywanie komórek.
3. Usuwanie szkodliwych produktów przemiany materii.
4. Regulacja temperatury.
5. Zwilżanie błony śluzowej, stawów, gałki ocznej.

Opracowanie: Bartosz Kasperek

Domowe sposoby na przeziębienie

1. Najszybszym sposobem okazuje się ciepła herbata z miodem, imbirem lub sokiem malinowym. Napar z imbiru jest bogaty w substancje przeciwzapalne, a sok z malin ma właściwości przeciwgorączkowe.
2. Mleko z miodem lub czosnkiem. Niektórzy radzą chorym pić miód z mlekiem 1-2 razy dziennie. Jednak zwolennicy medycyny chińskiej radzą nie przesadzać z ilością wypijanego mleka w czasie przeziębienia, gdyż jest ono uważane za wychładzające organizm.
3. Rosół pomaga zwalczyć przeziębienie, udowodniono to naukowo.

Bartosz Kasperek

Książka na jesień...

Któż z nas nie lubi w ponurą, jesienną szarugę usiąść w wygodnym fotelu, z filiżanką aromatycznej, gorącej herbaty, otulić się mięciutkim, ciepłym kocem i zanurzyć się w kartkach interesującej lektury. Dziś polecamy „Tajemniczy ogród” F. H. Burnett. Dziewięcioletnia **Mary Lennox**, główna bohaterka powieści, przyjeżdża z Indii

do Anglii. Jest sierotą, jej rodzice zmarli z powodu zarazy. Jej domem staje się Misselthwaite Manor - posiadłość wuja Archibalda Cravena. Dom jest ogromny i posępny, otoczony ogromnym ogrodem, do którego nikt nie ma wstępu.

W domu wuja Mary poznaje sympatyczną służącą Martę Sowerby i jej brata Dicka. Udaje się jej znaleźć klucz do zamkniętej części ogrodu i dostać się tam. Odkrywa także innego mieszkańca posępnego domostwa: Colina Cravena, który żyje w przekonaniu, że jest śmiertelnie chory... Miłej lektury.

Opracowanie Kinga Wardach

Kącik młodego twórcy

Wierszyk na pogodę ducha
Zamiast wylewać potoki łez,
Uwierz w siebie, uśmiechnij się.
Bardzo dobrze ci z uśmiechem,
Pożegnaj się więc z pechem.

Kamila Kołtunowicz

Barwy jesieni

Przecieram oczy i patrzę
zdziwiony,
wszystkie drzewa w parku
mają już złote korony,
a gdzie zieleń i kwiaty na łące
gdzie letnie słońce gorące?
Wszystko umknęło gonione wiatrem,
już za wiosną tęsknię i pogodnym latem.

Marlena Antoniuk

A wszędzie kasztany i żołędzie...

Jesień dziś sypnęła wkóło kasztanami.
Kolczaste kulki na ziemie zleciały.
Pożegnają z nami odchodzące lato
pomogą mi w zbieraniu mama i tato.
Nazbieram też żołędzi, bo kasztanów trochę mało,
zrobię z nich ludziki. Oj, będzie się działo.

Wiktoria Nalichowska

Jesień

Przyszła do nas pani w złocie i czerwieni,
sady maluje, lasy przemieni.
Przynosi deszcze, słoty, szarugi,
Dzień krótki i wieczór długi.
Śpiewające ptactwo wysłała za morze
A zwierzęta uśpiła w norze.

Dawid Karniej

Jesienne metamorfozy

Czerwono- żółte kolory rozlały się po lesie i łące
przepadło gdzieś złote lato gorące.

Jesień pędzlem maluje czerwień jarzębiny,
po lecie pozostał smak słodkiej maliny.

W lesie zakwitły wrzosowe z dywany

A pod drzewami grzyby, żołędzie, kasztany...

Amelia Krawczyk

Jesień

Lato, lato, a po lecie następuje jesień.

Kurtki , płaszcze, parasole i buty ciepłe musisz mieć.

Lecz się nie smuć plusy są też. To kolorowe liście,
czerwona jarzębina i grzybów gęstwina.

Klaudia Mechla

Złote liście

Z drzew spadają złote liście,

Przyszła jesień oczywiście.

Rano rosa ziemię przykrywa

A wieczorem wiatr liście z drzew zrywa.

Julia Mechla

KILKA POMYSŁÓW NA JESIENNE DEKORACJE

Kącik kulinarny

Jesienne naleśniki

Składniki:

- ▣ 1 szklanka mąki
- ▣ 2 szklanki mleka
- ▣ 1 jajko
- ▣ 1 szczypta soli
- ▣ 1 kg jabłek
- ▣ 50 g rodzynek
- ▣ 1 opakowanie cukru waniliowego
- ▣ 50 g orzechów włoskich

Opcjonalnie do dekoracji:

- ▣ skórka otarta z pomarańczy
- ▣ polewa czekoladowa

Sposób przygotowania:

- ▣ Jabłka obierz, usuń gniazda nasienne, pokrój na kawałki.
- ▣ Jabłka wsyp do garnka, podlej niewielką ilością wody i duś na małym ogniu aż jabłka się rozgotują.
- ▣ Dodaj cukier waniliowy i w razie potrzeby dosłodź .
- ▣ Wymieszaj z rodzynekami i orzechami.
- ▣ Z mąki, mleka, jajka i szczypty soli (można 0,5 szklanki mleka zastąpić wodą niegazowaną mineralną) zrób ciasto naleśnikowe.
- ▣ Ciasto odstaw na 15 minut. Po tym czasie usmaż naleśniki.
- ▣ Każdy naleśnik posmaruj farszem , zawijaj w rulonik i polej polewą czekoladową, posyp skórką pomarańczową.

Muffinki z dyni

Składniki:

- 250 g startej dyni
- 1 niewielki banan
- 250 g mąki pszennej
- 100 g cukru trzcinowego
- 90 g oleju (najlepiej rzepakowego)
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- pół łyżeczki sody
- 15 okienek czekolady

Przygotowanie:

1. Dynię zetrzyj na tarce, a następnie wymieszaj ją z rozgniecionym bananem.
2. Dodaj olej.
3. Mąkę wymieszaj z proszkiem do pieczenia oraz sodą. Dosyp ją do masy dyniowo-bananowej.
4. Do masy dosyp cukier.
5. Kostki czekolady drobno posiekaj i dosyp je do pozostałych składników.
6. Dokładnie wymieszaj, aby powstała jednolita masa.
7. Przekładaj ją do foremek na muffiny (wyłożonych papilotkami).
8. Babeczki piecz w temperaturze ok. 200 stopni przez 15-20 minut.

Smacznego!

Wiktoria Nalichowska

ZAKRĘCONE ŻARTY

- Tato, masz dzisiaj takie małe zebranie rodziców w szkole.
- Co masz na myśli, mówiąc „małe”?
- No, ja, ty, wychowawczyni i dyrektor...

Po klasówce z matematyki rozmawiają dwaj koledzy:

- Ile zrobisz zadań?
- Ani jednego.
- Ja też. Pani znowu powie, że ściągaliśmy od siebie.

Nauczycielka historii wpada zdenerwowana do pokoju nauczycielskiego i mówi do dyrektora:

- Ech, ta ósma "a"! Nie wytrzymam z tymi baranami! Pytam ich, kto wziął Bastylię, a oni krzyczą, że to żaden z nich!
- Niech się Pani nie denerwuje - uspokaja dyrektor
- Może to rzeczywiście ktoś z innej klasy?

- Jasiu, powiedz jakieś zdanie w trybie oznajmującym.
- Koń ciągnie furę.
- A teraz w trybie rozkazującym.
- Wio!

Nauczyciel pyta ucznia:

- Jasiu w jaki sposób można uzyskać światło dzięki wykorzystaniu wody?
- Trzeba umyć okno, proszę pana.

Wycieczka szkolna w muzeum.

Zainteresowanie Jasia wzbudza tabliczka umieszczona obok mumii.

- Tutaj jest napisane 2466 PNE.
- Co to może znaczyć - pyta kolegę.
- To chyba rejestracja wozu, który potrafił tego nieboszczyka

ŁAMIGŁÓWKI MĄDREJ GŁÓWKI

1. Szeroko płynie po naszej krainie. Pozdrawia Kraków i Warszawę w biegu. Z Karpat szybko na dół zbiega, pod Warszawą płynie i przez Toruń mknie nie do Gdańska, aż w Bałtyku zginie. Jaka to rzeka?
2. Jan jest o 5 lat starszy od Tomka. Wiek Tomka stanowi 75% wieku Janka. Ile Tomek ma lat?
3. Matka miała pięciu synów, każdy z nich miał siostrę. Ile matka ma dzieci?

REBUS

Odgadnij hasło.

Zespół redakcyjny GROSZKA:

Kamila Kołtunowicz kl. VI c
Marlena Antoniuk kl. VI c
Wiktoria Nalichowska kl. VI b
Bartosz Kasperek kl. VI a
Dawid Karniej kl. VI a
Kinga Wardach kl. VI b
Gabriela Gwardiak kl. VI c
Amelia Krawczyk kl. VIc
Julia Mechla kl. VIc
Klaudia Mechla kl. VI c

Opiekun:

Elżbieta Pietrzak